

5RE314

Sociální a kulturní prostředí sídel a regionů

2

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Prostředí ovlivňující člověka

Sídelní struktura, její změny a s nimi související procesy

Socializace

- je ovlivněna **prostředím**, ve kterém člověk vyrůstá, kulturou, která se v tomto prostředí uplatňuje.

Vlivy

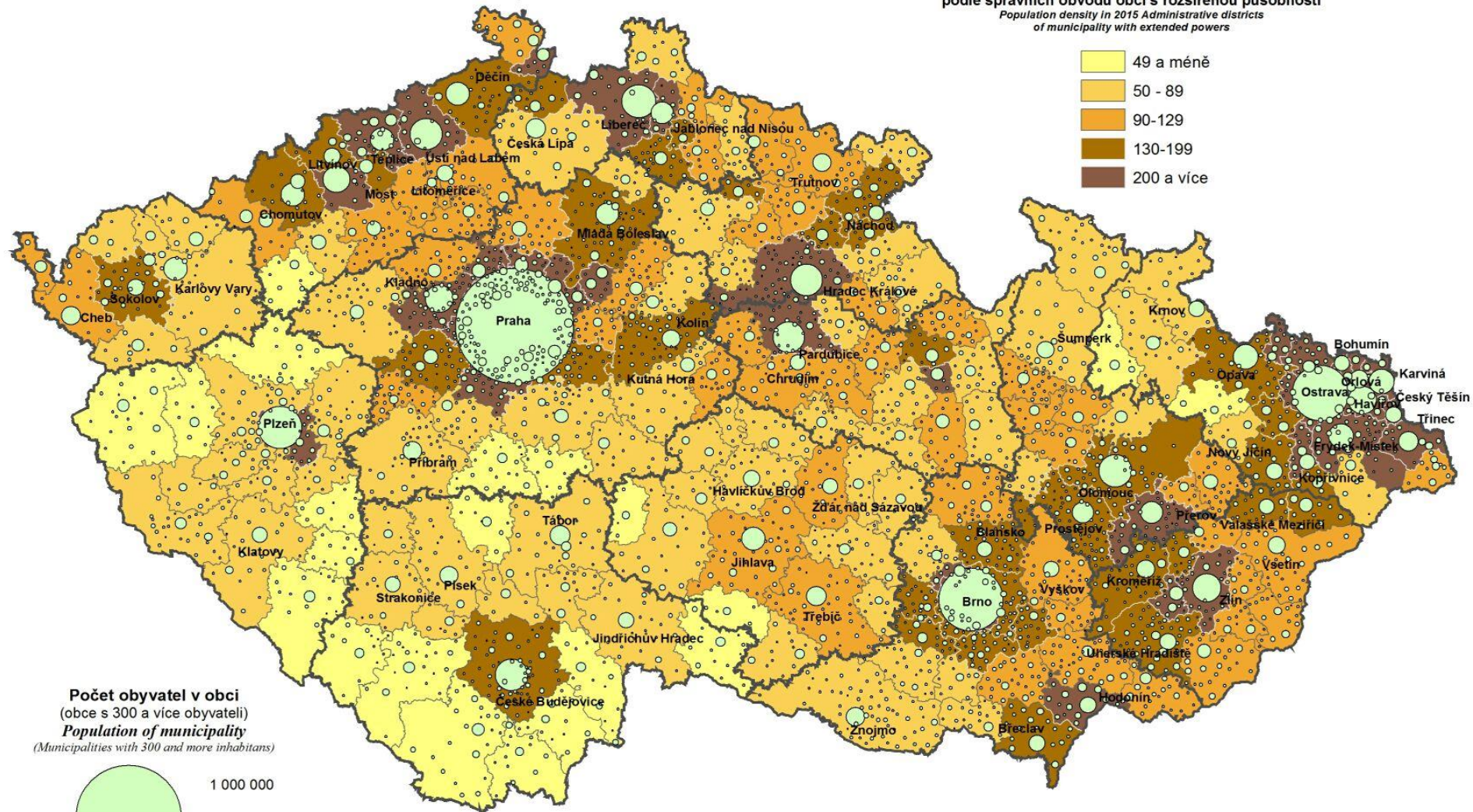
- ❖ velikost sídla a jeho vývoj (procesy urbanizační a suburbanizační – migrace, prostředí sídla – vzhled a podoba sídla)
- ❖ sociální skupiny v sídlech (velikost, vliv na fungování sídla, organizace sociálního života v sídle, ...)
- ❖ celková kultura společnosti v sídle, resp. v regionu (vliv vzdělání, náboženské víry, tradic navazujících na předešlé generace, ale i vznik nových tradic, včetně vazby na historický vývoj území, sdílené hodnoty, ekonomika, VaV, napojení na okolní regiony/státy/svět ...)

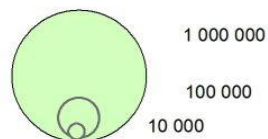
Osídlení v České republice

Settlement in the Czech Republic

Počet obyvatel na km² v roce 2015
 podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností
 Population density in 2015 Administrative districts
 of municipality with extended powers

Počet obyvatel v obci
 (obce s 300 a více obyvateli)
 Population of municipality
 (Municipalities with 300 and more inhabitants)

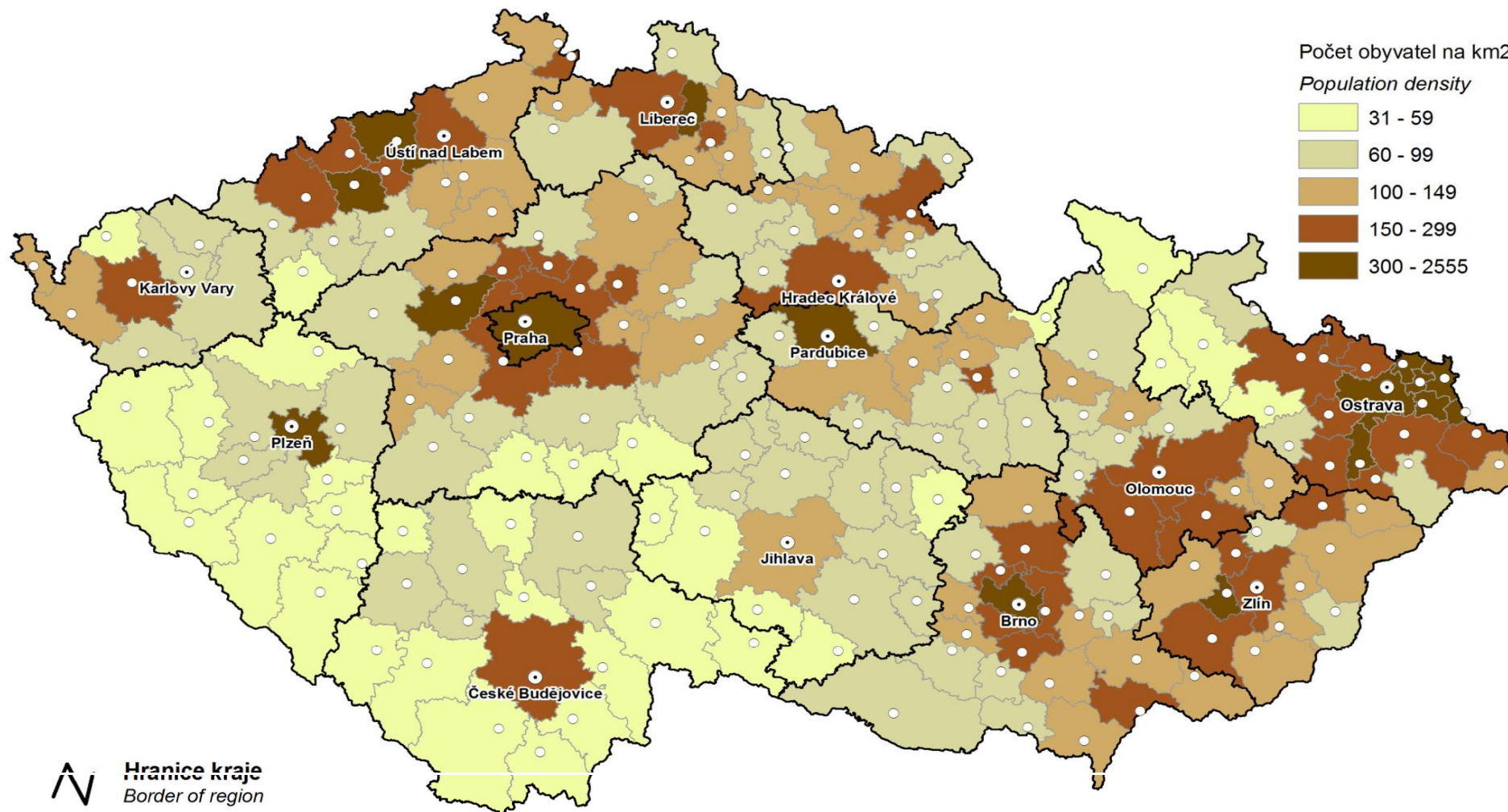

Názvy jsou uvedeny pouze u měst s 20 000 a více obyvateli
 Only towns and cities with 20 000 and more inhabitants are labeled

 Hranice krajů
 Border of regions

Počet obyvatel na km² podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Population density in Administrative districts of municipality with extended powers

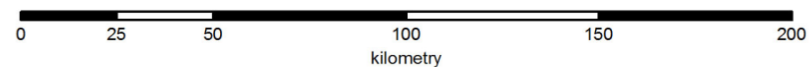
Hranice kraje
Border of region

Krajské město
Capital of region

Obec s rozšířenou působností
Municipality with extended powers

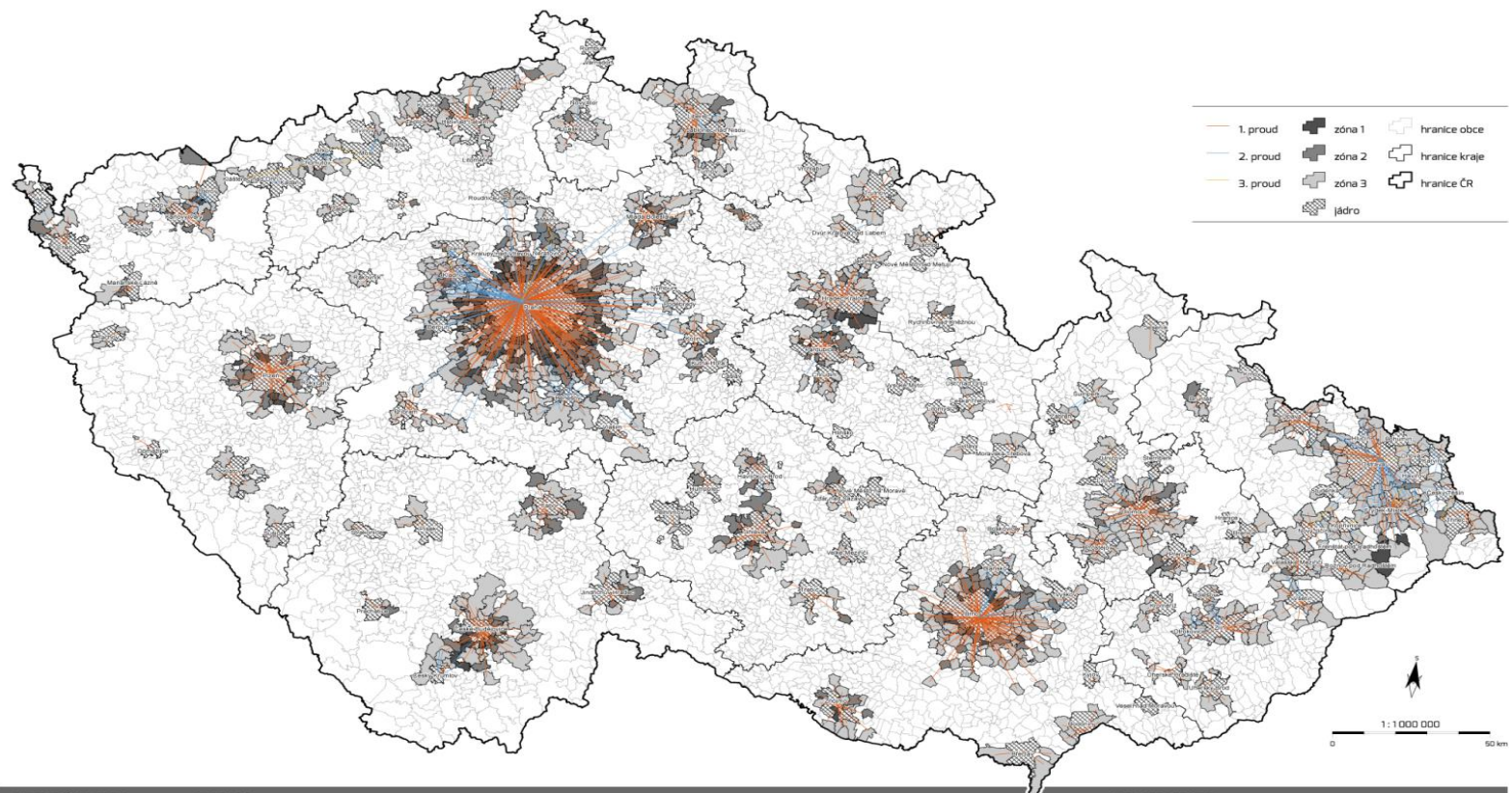

Vývoj sídelní struktury

- Prostorové, politické, ekonomické a další vlivy
- Procesy urbanizační – vývoj, pozitiva, negativa
- Procesy suburbanizační - vývoj, pozitiva, negativa

Mapový list 1.1

ZÓNY REZIDENČNÍ SUBURBANIZACE 2010

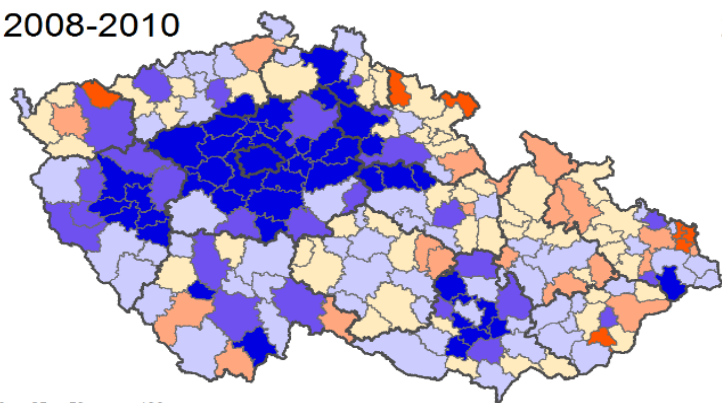
Vývoj sídelní struktury

Problémy v sociálním prostředí sídel spojené s

- ✓ urbanizačními procesy
- ✓ suburbanizačními procesy

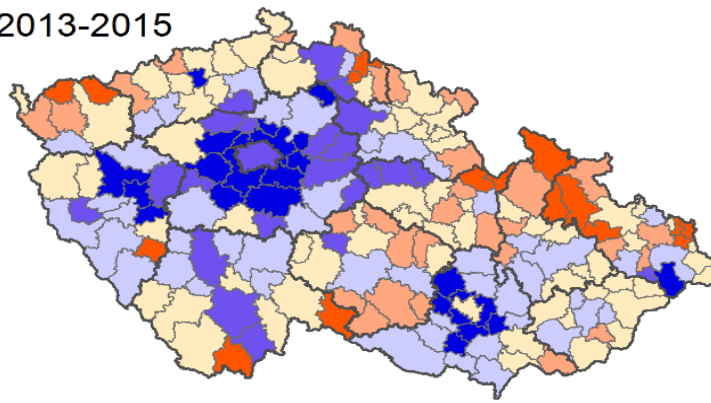
Motivy stěhování – očekávání x naplnění

2008-2010

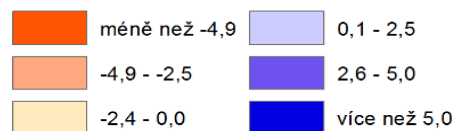

0 25 50 100 km

2013-2015

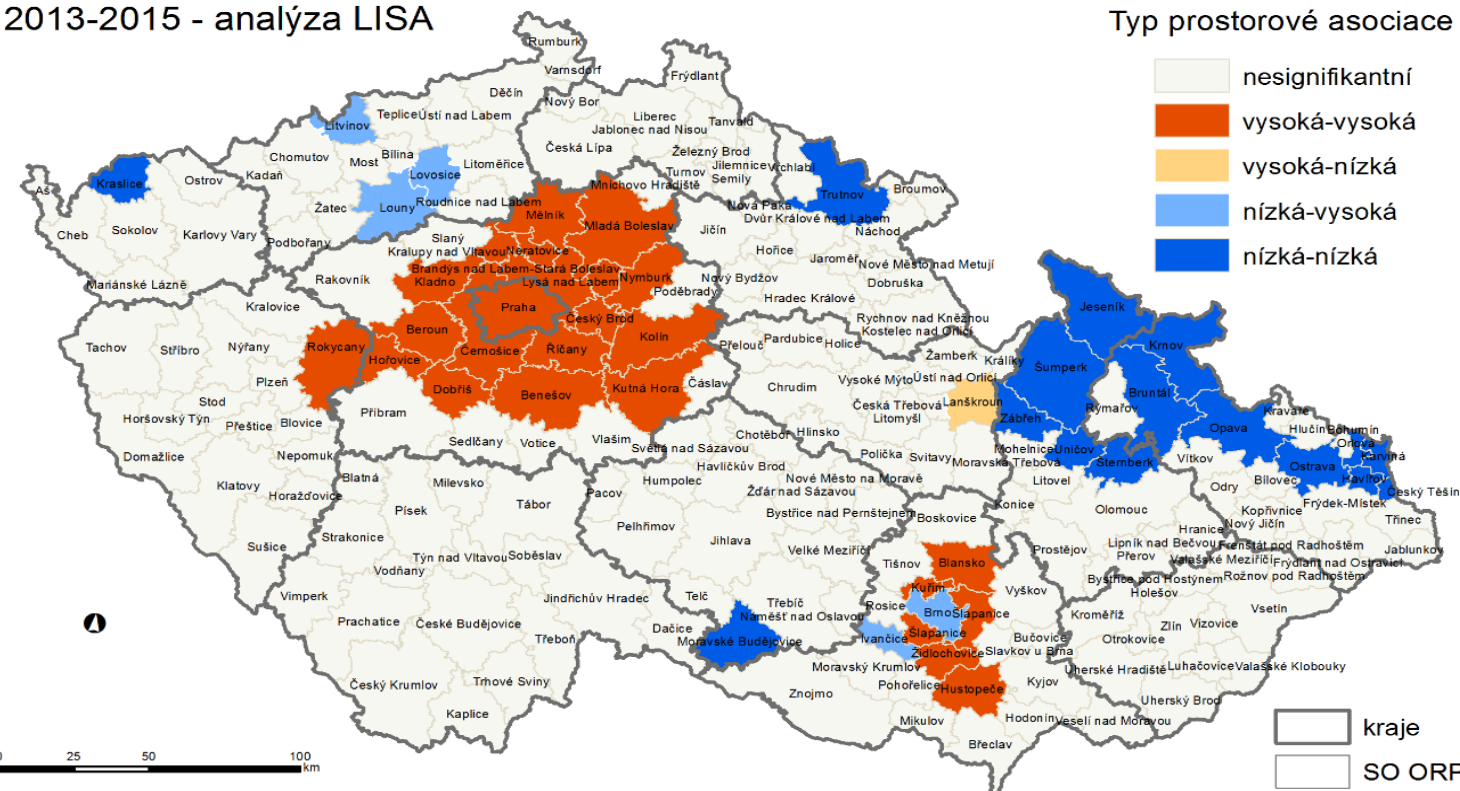

Migrační saldo na 1000 obyvatel

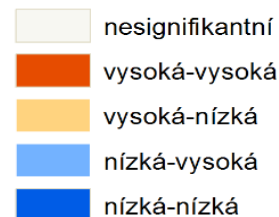

Migrace – ORP

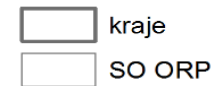
2013-2015 - analýza LISA

Typ prostorové asociace

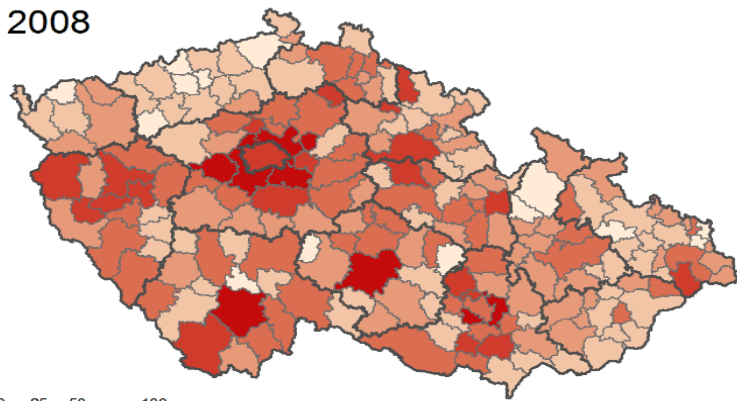

0 25 50 100 km

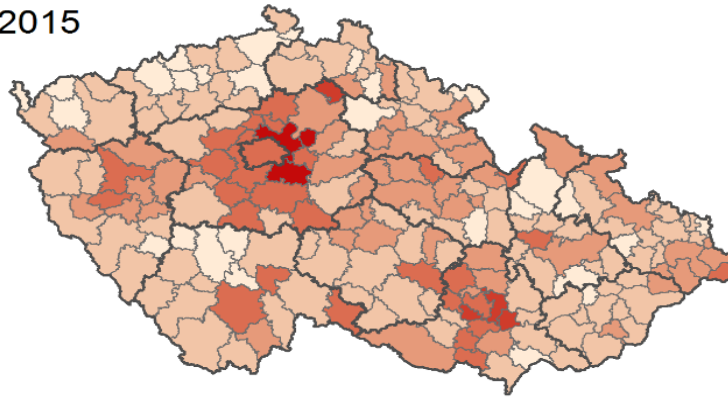

Zdroj: MMR (2017): Zpráva o uplatňování SRR 2014-2020

2008

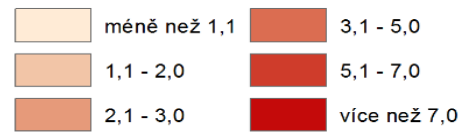

2015

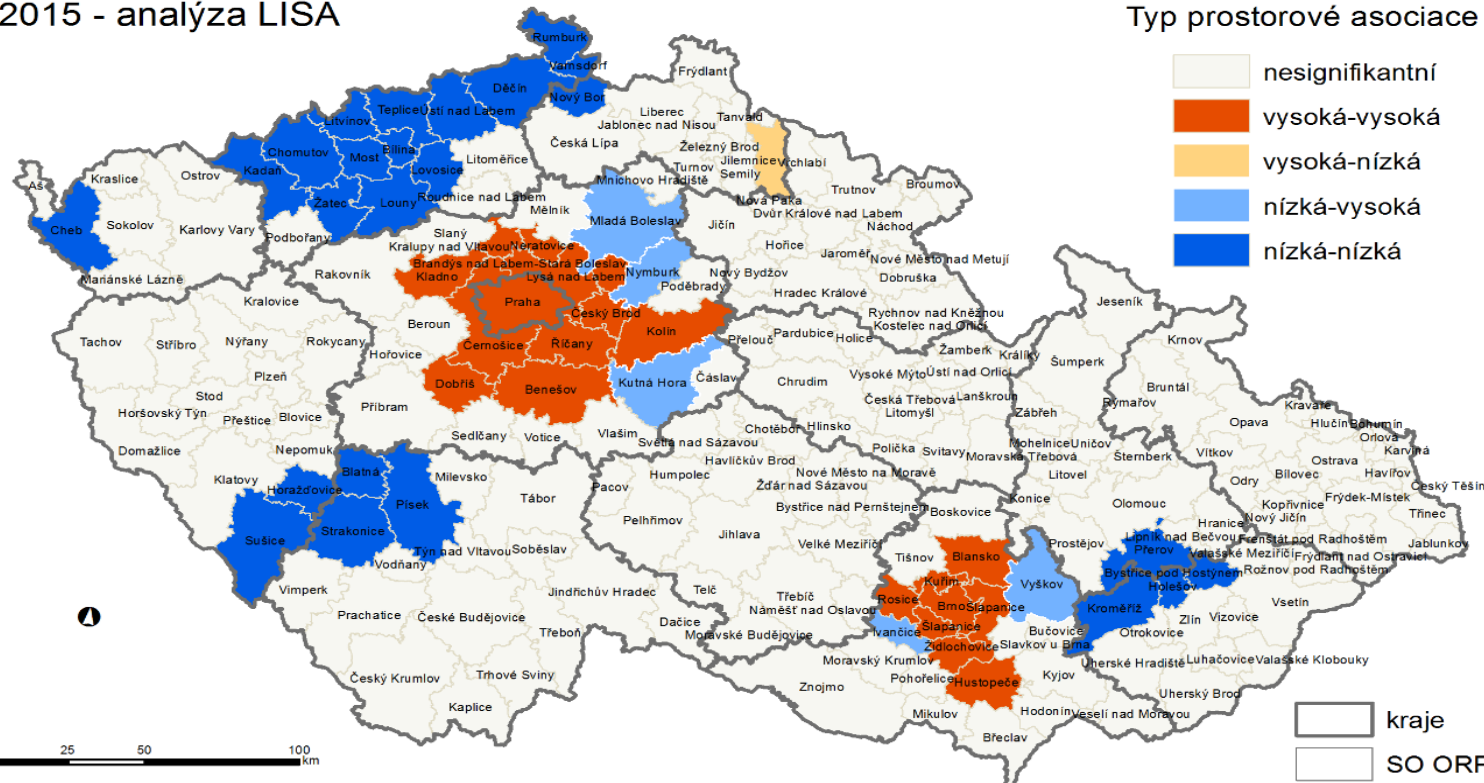
0 25 50 100 km

Bytová výstavba na 1000 obyvatel

Bytová výstavba – ORP

2015 - analýza LISA

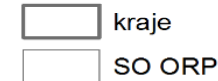

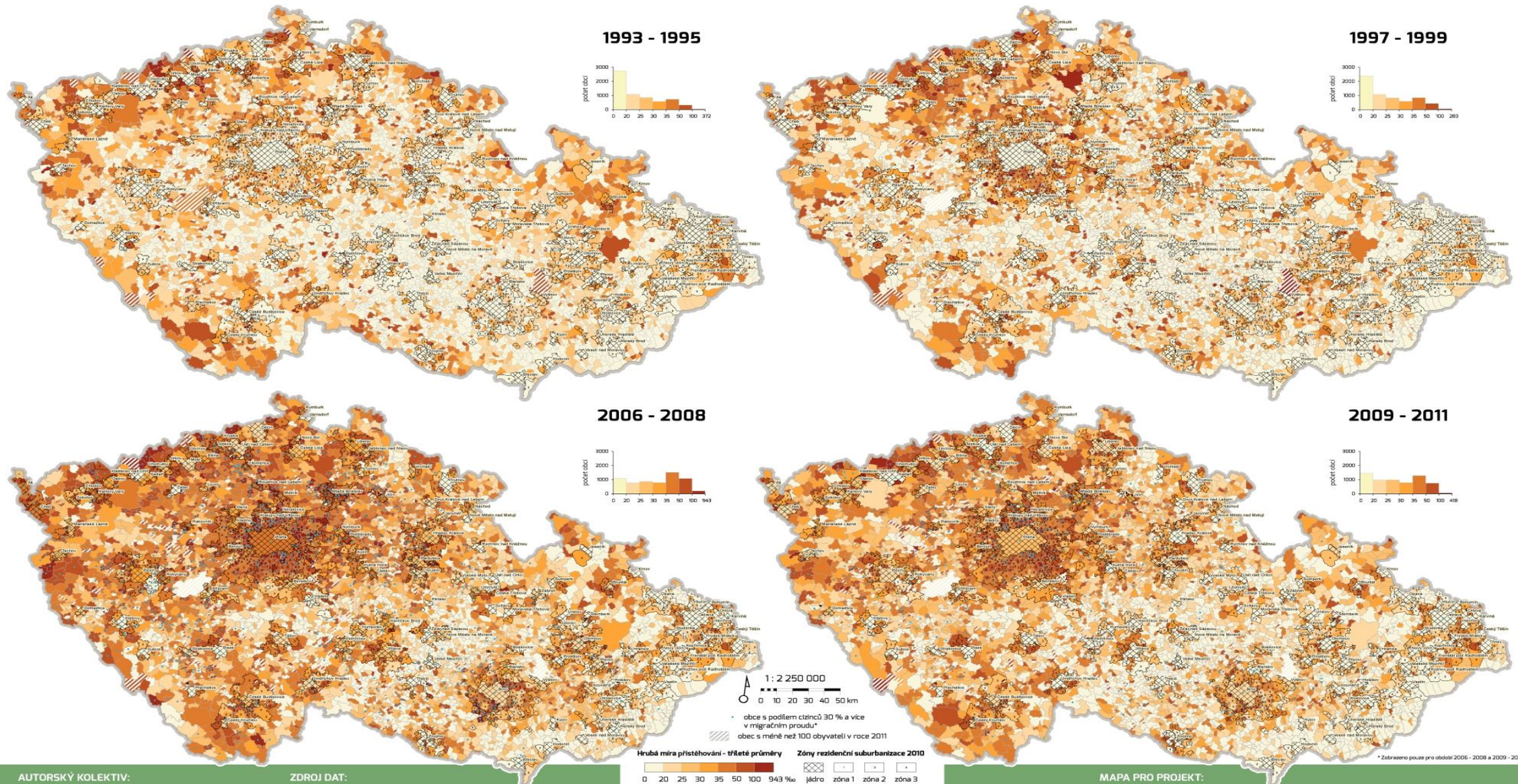
Typ prostorové asociace

0 25 50 100 km

Zdroj: MMR (2017): Zpráva o uplatňování SRR 2014-2020

AUTORSKÝ KOLEKTIV:

ZDROJ DAT:

Návrh mapy:
Petro Spáčeková, Martin Oufedníček, Ivana Přidalová, Jakub Novák
Kartografické a grafické zpracování:
Martin Růska

ČSÚ (2012): Databáze migrace v letech 1993-2011. Individuální anonymizovaná data o změnách trvalého bydliště na úrovni obcí. Praha, Český statistický úřad.

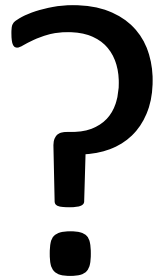
Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta,
katedra a sociální geografie a regionálního rozvoje
Urbání a regionální laborator, 2012

MAPA PRO PROJEKT:

Prognóza demografického vývoje a jeho důsledků pro kvalitu života obyvatel v dynamicky se měnících obcích v zájmu českých měst: aplikace v rozvoji a správě území.

Tato specializovaná mapa byla vytvořena s finanční podporou TA ČR v rámci programu OMEGA projekt TD010049.

- ✓ Vysvětlete historické i současné aspekty urbanizačních procesů.
- ✓ Vysvětlete problémy spojené s urbanizačními procesy, uveďte příklady.
- ✓ Vysvětlete historické i současné aspekty suburbanizačních procesů.
- ✓ Vysvětlete problémy spojené se suburbanizačními procesy, uveďte příklady.

Charakteristika sídelní struktury ČR

výsledek dlouhodobého vývoje

základní charakteristiky:

- ✓ existence velmi hustě obydlených míst
- ✓ rozdílná hustota osídlení v území
- ✓ rozdíly mezi sídly ve venkovském prostoru a v městských a urbanizovaných prostorech
- ✓ silné zastoupení malých a středních měst
- ✓ vztahy město- venkov

Kraje k 1. 1. 2015

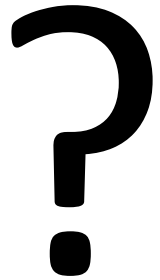
Česká republika / Kraje	Rozloha v km ²	Počet obyvatel	Krajské město	Počet obyvatel kraj. města	Hustota osídlení (obyv./km ²)	Počet obcí	z toho: se statutem města
Česká republika	78 867,80	10 538 275			134	6 253	602
Hl. město Praha	496,1	1 259 079	Praha	1 259 079	2 538	1	1
Středočeský	11 015,80	1 315 299			119	1 145	83
Jihočeský	10 057,00	637 300	Č.Budějovice	93 285	63	623	54
Plzeňský	7 561,00	575 123	Plzeň	169 033	76	501	57
Karlovarský	3 314,30	299 293	Karlovy Vary	49 781	90	132	38
Ústecký	5 334,60	823 972	Ústí n/Labem	93 409	154	354	59
Liberecký	3 163,50	438 851	Liberec	102 562	139	215	39
Královéhradecký	4 758,80	551 590	Hradec Králové	92 808	116	448	48
Pardubický	4 518,90	516 372	Pardubice	89 693	114	451	38
Kraj Vysočina	6 795,70	509 895	Jihlava	50 521	75	704	34
Jihomoravský	7 195,20	1 172 853	Brno	377 440	163	673	49
Olomoucký	5 266,70	635 711	Olomouc	99 809	121	399	30
Zlínský	3 963,00	585 261	Zlín	75 112	148	307	30
Moravskoslezský	5 427,10	1 217 676	Ostrava	294 200	224	300	42

Základní údaje

Zdroj: vlastní tabulka podle ČSÚ, Lexikon obcí ČR 2016

Ukazatel	Obce											Města	Městyse
	Celkem	do199	od 200 do 499	od 500 do 999	od 1 000 do 1 999	od 2 000 do 4 999	od 5 000 do 9 999	od 10 000 do 19 999	od 20 000 do 49 999	od 50 000 do 99 999	nad 100 000		
počet obcí	6 258	1 449	1 997	1 378	745	417	141	69	44	12	6	604	221
podíl na celkové počtu obcí v %	100,0	23,2	31,9	22,0	11,9	6,7	2,3	1,1	0,7	0,2	0,1	9,7	3,5
podíl na celkové populaci v %	100,0	1,7	6,2	9,2	9,9	12,0	9,1	9,2	12,6	8,3	21,9	69,3	2,4

- ✓ Stručně popište rozdíly v sídelní struktuře krajů ČR. Všimněte si výrazných rozdílů uvnitř krajů.
- ✓ Jak se odrážejí tyto rozdíly v sociálním a kulturním prostředí krajů?

Děkuji za pozornost

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

